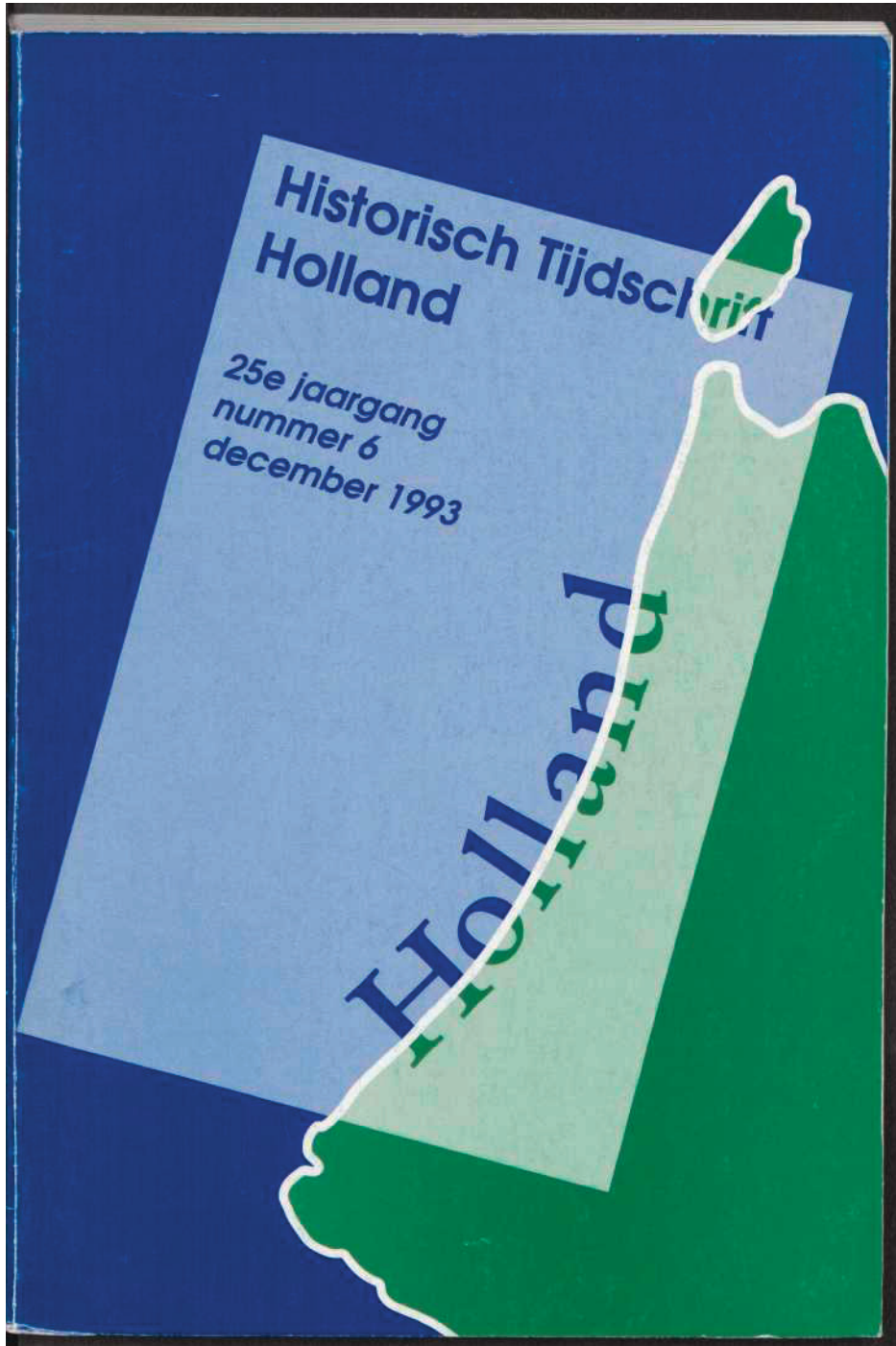

**Historisch Tijdschrift
Holland**

25e jaargang
nummer 6
december 1993

Holland

blauwgrijs gesmoorde waar onder het aardewerk. Veel roodbakend aardewerk heeft een slib versiering. Terugggevonden zijn onder andere waterkannen, kookpotten, koekepannen, spitschotels, schenkkannetjes en borden. Verrassend was de vondst van het blad van een koperen schuimspaan, die samen met een forse, slib- en kamversierde waterkan werd aangevonden. Zij behoren tot de oudste fase. Het aantal hondekaken dat uit de 15e-eeuwse niveaus werd geborgen, was opvallend groot. Een stortplaats van aardewerk uit de 2e helft van de 16e eeuw vormde een welkome aanvulling op de kennis van het gebruikskeramiek uit deze periode.

Het terrein, dat volgens de kadastrale minuut van 1825 nog onbebouwd was, noemt men in de volksmond 'De Lange Mispit'. Het wordt omsloten door de Nieuwstraat, de Winterstraat, het Achterdorp en de Zomerstraat. Geheel onverwacht werd nog een forse welput blootgelegd. Deze had een doorsnede van 1,2 m, een wand van gestapelde bakstenen en reikte tot 3,6 m beneden het straatniveau. De weinige mobiele vondsten, waaronder een gave leren schoen uit de 18e eeuw, dateren de put kort voor 1700. Gezien z'n centrale ligging is hij wellicht gebruikt voor de gemeenschappelijke watervoorziening.

Tot slot kan vermeld worden dat de gemeente Dirksland, als tastbare herinnering aan deze proefopgraving, de parkeerplaats de naam De Welle heeft gegeven.

Oudheidkundige Vereniging De Motte

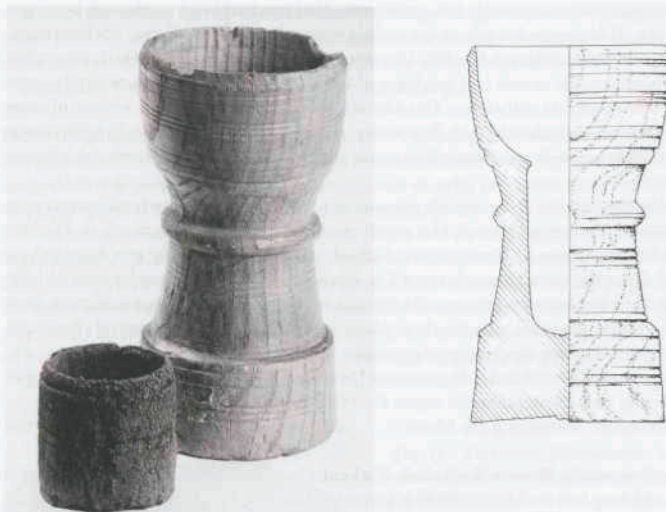
R. Olivier

Dordrecht: voormalig Rooms-Katholiek Ziekenhuis (afb. 12-14) Met hulp van leden van AWN-afdeling Lek en Merwestreek is getracht zicht te krijgen op de graafactiviteiten op het terrein van het voormalige Rooms-Katholiek Ziekenhuis, omsloten door de Grote Kerksbuurt, de Houttuinen, de Schuitemakerstraat en de Vleeshouwerstraat. Gebleken is dat met zeer grote regelmaat schatgravers het terrein hebben afgezocht. Plaatselijk zijn de bovenste meters van het terrein systematisch doorgraven. Hierbij zijn zeer vele, vaak zeer belangwekkende vondsten gedaan, die voor een deel illegaal verhandeld zijn. Een ander deel van de vondsten werd langs verschillende kanalen ter documentatie aangeboden. Deze vondsten stammen over het algemeen uit de 15e en 16e eeuw. De diepere, oudere niveaus lijken op dit moment nog steeds grotendeels onaangetast.

Plaatselijk is echter zeker dieper gegraven en is de ondergrond tot op grote diepte verstoord. Op korte afstand van de bestaande bebouwing aan de Grote Kerksbuurt konden funderingen van muren worden waargenomen, waarvan de onderzijden zich op ca 4 m onder het maaiveld bevinden. Gezien de baksteenformaten moeten deze panden uit de 13e of 14e eeuw stammen. Opvallend was dat op deze plaats 12e- en 13e-eeuwse Pafraath en kogelpot-

Afb. 12. Dordrecht: RKZ-terrein. Aardewerk daterend uit het einde van de 15e eeuw, gevonden in een beerput. Foto ROB.

Afb. 13. Dordrecht: RKZ-terrein. Houten kelk of drinkbeker gevonden in dezelfde beerput als de voorwerpen van afb. 12. Datering einde 15e eeuw. Foto en tek. ROB.

fragmenten vermengd met 14e- en 15e-eeuwse aardewerkfragmenten dicht onder de oppervlakte lagen. Vanaf het midden van het terrein hellen de Middeleeuwse stortlagen scherp af. Richting de Nieuwe Haven schijnen tot op 7 m onder het maaiveld vondsten uit het midden van de 13e eeuw te zijn gedaan.

Indien de gemeente Dordrecht niet bereid is haar verantwoordelijkheid voor het eigen historisch erfgoed te dragen, moet gevreesd worden dat de nog resterende intacte delen van het bodemarchief op deze plaats door de nieuwbouwwerkzaamheden ongezien vernietigd zullen worden. Een kleine selectie van de vondsten is terug te vinden in afb. 12, 13 en 14.

AWN, Lek en Merwestreek/ROB

C. van der Esch

Dordrecht: Groenmarkt Op verzoek van de provinciaal archeoloog werd door AWN-afdeling Lek en Merwestreek een beerput opgegraven achter een pand op de Groenmarkt. Deze put vormde een bedreiging voor de geplande restauratiewerkzaamheden.

Afb. 14. Dordrecht: RKZ-terrein. Twee van de vele met de metaaldetector gevonden lood/tinnen religieuze (pelgrims-) insignes. Links: Calvarievoorstelling; Christus met links Maria Magdalena en rechts Johannes de Evangelist, hoogte 57 mm. Datering 13e eeuw. Foto C.van der Esch. Rechts: rond pelgrimsinsigne met bovenin Christus tussen Maria en Johannes en onder Maria en kind tussen Petrus en Paulus, hoogte 105 mm. Herkomst mogelijk Aken, datering 14e eeuw. Foto ROB.

Gouda: Patersteeg (afb.15) Door de Oudheidkundige Vereniging Golda werd een opgraving uitgevoerd aan de Patersteeg. Bij dit onderzoek zijn de tot nu toe oudste aanwijzingen voor bewoning binnen de stad Gouda aangetroffen. Het betreft een ophogingslaag op een diepte van meer dan 2 m onder het maaiveld waaruit aardewerk en enkele metaalvondsten werden geborgen, die teruggaan tot de 12e of het begin van de 13e eeuw (zie ook onder Nieuw-Lekkerland). Dat is geruime tijd voordat Gouda, in 1272, stadsrechten kreeg.

Bron: *Jaarverslag Archeologische begeleidingscommissie Gouda 1992*

Gouda: Oosthaven Voor de start van de herbestratingswerkzaamheden werd door de Oudheidkundige Vereniging Golda een klein onderzoek ingesteld naar de Middeleeuwse havensluis. Hierbij kwamen ook resten van de Middeleeuwse stadsmuur tevoorschijn.

Bron: *Jaarverslag Archeologische begeleidingscommissie Gouda 1992*

Gouda: Goverwelle Leden van de Oudheidkundige Vereniging Golda ontdekten en verkenden een Laat-Middeleeuwse huisterp bij de spoorlijn Gouda-Woerden. In aansluiting op de eerdere vondst van een verhoogde woonplaats in de Oostpolder van Schieland kon be-